

İZMİR NÖBETÇİ ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ ARACILIĞIYLA
YARGITAY () HUKUK DAİRESİ'NE GÖNDERİLMEK ÜZERE
5. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ SAYIN YARGIÇLIĞI'NA
ANKARA

Dosya No: 1998/13 E.
1999/749 K.

DURUSMA GÜNÜ VERİLMESİ TALEPLİDİR.

TEMYİZ EDEN (DAVACILAR) : MEHMET EMİN KURAL VE ARKADAŞLARI

VEKİLLERİ : Av. Senih ÖZAY – Av. Cem NEMUTLU

DAVALILAR : 1- MESUT YILAZ
Vekili Av. R.Erden Arısoy
Atatürk Bul. 94/19 Kızılay Ankara
2- İmren Aykut
Vekili Av. M.Oktar Aykut
Karanfil Sok. Birlik Han. 5/66 Kızılay Ankara
3- Cumhuriyet Ersümer
Vekili Erden Arısoy
Toros Sok. 31/24 Sıhhiye Ankara
4- Erol Çakır
Vekili Av. Mesut Güneş
Meşrutiyet Cad. 3/9 Kızılay Ankara
5- Halil İbrahim Özsoy
Vekili Av. Mehmet Günaydın
Anafartalar Cad. Konya Sok. 11/28 Ulus Ankara
6- Yaşar Topçu
Vekili Av. Akın Balcı
Sağlık Sok. 10/7 Sıhhiye Ankara

KONUSU : Haksız ve hukuka aykırı bulunan Ankara 5. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 25.11.1999 tarihli ve 1998/13 E. 1999/749 K. Sayılı 19 Şubat 2000 Tarihinde tarafımıza tebliğ edilen kararının BOZULMASINA karar verilmesi istemidir.

AÇIKLAMALAR

1 – Yukarıda davacılar bölümünde sayılan Bergama Köylülerinin avukatı olarak; Eurogold şirketinin siyanürle altın eldesine ilişkin aldığı iznin iptali için İzmir 1. İdare Mahkemesi'nde açmış olduğumuz iptal davasında İzmir 1. İdare Mahkemesi'nin 1997/635-876, 1997/636-877, 1997/637-878 sayılı kararlarıyla Eurogold şirketinin almış olduğu izne ilişkin idari işlemin iptaline karar verildiği; bu kararların yasa yollarından geçerek kesin hüküm haline geldiği; oldukça ünlü bu hukuksal serüven bilinmektedir.

2 – Bu hukuksal serüvende; açmış olduğumuz iptal davası önce İzmir 1. İdare Mahkemesi’nde reddedilmiş; ancak yerel mahkemenin bu red kararları daha sonra Danıştay 6. Dairesi’nin 13.05.1997 sayılı kararıyla bozulmuş ve yukarıda belirttiğimiz iptal hükümleri bu bozma kararı üzerine oluşmuştur.

3 – İdari Yargı Usulü Kanunu’nun md.si: “iptal davasının reddine ilişkin yerel mahkeme hükmü; Danıştay tarafından bozulunca dava konusu idari işlemin yürütülmesi kendiliğinden durur” demektedir.

Hükmü olayımıza özgülersek; Eurogold şirketinin siyanürlü altın eldesi ile ilgili Çevre Bakanlığı’ndan almış olduğu iznin iptaline ilişkin davada da Danıştay’ın bozma kararı üzerine Eurogold şirketinin siyanürlü altın eldesine ilişkin etkinliğinin dayanağı olan idari işlemin yürürlüğünün durması (durdurulması) gerekirdi.

4 – Oysa bilindiği gibi; Danıştay’ın söz konusu bozma kararına ve daha sonra yerel mahkemenin bu bozma kararına uyarak dava konusu idari işlemin iptaline karar vermesine ve bu kararların yasa yollarından geçerek onanmasına rağmen; Eurogold şirketi iptal edilen bir işleme dayanan etkinliğine devam etmiştir ki deneme üretimi yapmışlardır. Ve de İzmir Valiliğinin ihbarı ile Eurogold şirketinin yöneticileri Bergama Sulh Ceza Mahkemesi’nde yargılanmaktadırlar.

Dosyaya sunduğumuz belgeler; Eurogold şirketinin yargı kararlarına rağmen; etkinliğine devam ettiğini kanıtlamaktadır.

Eurogold şirketinin etkinliğine son verilmesini (idari işlemin yürütülmesinin durdurulmasını) sağlamakla yükümlü olan kurumların Başbakanlık, Çevre Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve İzmir Valiliği oldukları açıktır.

5 – Oysa olayımızda yukarıda da belirttiğimiz gibi; Eurogold şirketinin etkinliğinin durdurulması (dava konusu işlemin yürütülmesinin durdurulması) tarafımızdan yapılan tüm başvurulara rağmen sağlanamamıştır.

6 – Yargıtayımızın “yargı kararlarına uyulmaması durumunda ilgili kamu kurumu yöneticilerinin kişisel sorumluluklarının olacağına ilişkin yerleşmiş içtihadı karşısında davalıların yargı kararlarının uygulanmamasından doğan maddi ve MANEVİ zararları gidermekle yükümlü oldukları açıktır.

7 – Olayımızda davacı bulunan kişilerin; davalıların yargı kararlarını uygulamaması ve Eurogold şirketinin etkinliğini sürdürmesi nedeniyle; manevi zararlarını doğduğu açıktır. Bu yolda Strasbourg’da 2 adet dava sürmektedir.

Gerçekten; tarım, turizm, tarih ve termal açısından ülkemizin çok önem taşıyan bir bölgesinde yaşayan davacıların; yaşamlarını sürdürdükleri bu yerde altın eldesinde kullanılacak siyanürün çevrelerini kirleteceği, yaşamlarını tehlikeye sokacağı, geçim kaynakları olan tarımın sonunu getireceği korkusuyla yaşadıkları ve bunun için için İdare Mahkemesi’nde davacı oldukları ve bu davada dava konusu işlemin yürürlüğünün durması (Eurogold şirketinin etkinliğinin durdurulması) ile ilgili bir yargı kararı elde etmişken; bu kararı uygulatamamalarından dolayı önemli manevi zararlara uğradıkları açıktır.

Zaten Anayasamızın 2. md.si gereğince bir hukuk devleti olan ülkemizde sadece “bir yargı kararının uygulanmamasının tek başına manevi zarar oluşturduğunun” kabulü gerekmektedir kanısındayız.

8 – İnsanların yaşama hakkını zedelediği mahkeme (Danıştay) kararıyla tespit edilen bir idari işlemin yürürlüğünün durdurulması konusundaki yargı kararını uygulatamayan ve yaşama hakları güvence altına aldığı düşünükleri bir mahkeme kararının etkisiz kaldığını gören ve yaşama haklarını ihlal edeceği yargı kararıyla tespit edilen madenin işletilmesini çaresiz biçimde izleyen insanların bir manevi zararı doğmadığını düşünmek herhalde haksızlık olur.

9 – Yerel mahkeme kararında bir yandan; davalıların husumet itirazını yukarıda belirttiğimiz Yargıtay içtihadı gereğince reddedilmiş; ancak yine de İdare Mahkemesi’nde davalının Çevre Bakanlığı olmasından hareketle; diğer bakanlıkların bakanlarının sorumlu tutulamayacağı belirtilerek kararın, kendi içinde bir çelişki yaratılmıştır.

Oysa yukarıda belirttiğimiz gibi; dava konusu idari işlemin yürütülmesi Çevre Bakanlığı’nı olduğu kadar Sağlık Bakanlığı’nı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’nı da ilgilendirmektedir. Altın madeni konusunda bu bakanlıkların da işleme bağlı olurları bulunmaktadır. Kararın yürürlüğünün durdurulmasının da Başbakanlık ve İzmir Valiliği’nin yetki alanında ve dolayısıyla sorumluluğunda olduğu kuşkusuzdur.

İnsanların yaşama hakkını zedelediği tespit edilen bir altın madenin yargı kararı gereğince etkinliğinin durdurulması kanımızca; bu altın madenin çalışmasına izin veren bütün bakanlıkların görevine girmektedir. Bu nedenle yerel mahkemenin “İdare Mahkemesi’nde davalı olmayan diğer bakanlık ve kamu kurumu yöneticilerine karşı manevi tazminat davası açılmaz” gerekçesinde isabet yoktur.

10 – Yine davamızın dayanağının “yargılama süreci sırasında dava konusu idari işlemin yürürlüğünün durmasını sağlayacak yargı kararının uygulanmaması” olması karşısında; yerel mahkemenin “kararların kesinleşmesi dahi beklenmeden çok acele olarak bu dava açılmıştır.” Gerekçesi hatalıdır ve hukuksal bir dayanağı bulunmamaktadır. İnsanların yaşama hakkını tehdit ettiği Danıştay kararıyla tespit edilen bir altın madenin etkinliğinin durdurulması konusundaki bir yargı kararını uygulamayan kamu görevlilerine karşı; “yargı kararını uygulayın” başvuruları yaptıktan sonra; hala maden faaliyetini sürdürüyorsa, tazminat davası açılır, herhalde bunun çok acele olduğunu söylemek de yersiz olur.

11 – Yerel mahkeme davalıların savunmalarına koşut biçimde “davalıların yöneticisi buldukları kamu kurumlarınca iptal kararının gereği yapılmıştır.” gerekçesine dayanarak hüküm kurması yerinde olmamıştır. Kaldı ki Prof.Dr. Ülkü Azrak’ın mütealasında görüleceği gibi Başbakanlığın yargı kararının arkasından dolanma içinde olduğu açıktır.

Gerçekten yukarıda da belirttiğimiz gibi; yargı kararını uygulatamadığımız hususu dosyaya sunduğumuz belgeler karşısında sabittir. Davalıların yöneticisi buldukları bakanlık ve kamu kurumlarında “kararın gereği yapılsın” gibi açıklık içermeyen yazılarla yargı kararını uyguladığını iddia etmek gerçekçi bir yaklaşım olmaz. Bir gerçek karşımızda bütün heybetiyle durmaktadır: “Yargı kararına rağmen altın madeni çalışmıştır.” Bunu engelleyecek olan da davalıların yöneticisi oldukları kamu kurumlarıdır. Kamu kurumları bu yargı kararını fiilen uygulatmak zorundadırlar, ellerinde bunu sağlayacak güç ve yetki de bulunmaktadır. Müzekkere (yazı) bunu sağlamıyorsa; çözümü bulmak sorumluluklarındadır.

12 – Türk hukukunda bu yargı kararının uygulanmamasından dolayı ilgili bakanlık ve kurumlar aleyhine idari yargıda açtığımız tazminat davaları reddedilmektedir; bu kurumların yöneticileri aleyhine adli yargıda açtığımız taminat davaları reddedilmektedir. Türk hukuk sistemi manevi zarara uğrayan Bergama köyülerinin bu zararlarını gidermekte çekingen davranmaktadır. Bu nedenle sorunu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne götürdük. (Ekler) (PL13813 ve PL14065 numaralı iki dosya mevcuttur.)

13 – Ama idari yargıda iptal kararı veren (verebilen) bir yargı sisteminin; manevi zararlarımızı giderecek hukuksal yolların da önünü açacağı düşünülüyor. Bu nedenle Yargıtay'ın yüksek mahkememizin temyiz ettiğimiz yerel mahkeme kararın bozarak bir başlangıç yaratacağını düşünülüyor.

SONUÇ VE İSTEM : Yukarıda açıklanan nedenlerle; haksız, hatalı ve hukuka aykırı bulunan Ankara 5. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 25.11.1999 tarihli ve 1998/13 E. ve 1999/749 K. Sayılı kararının BOZULMASINA karar verilmesini dileriz.

Davacılar Vekili

Av. Senih ÖZAY

Av. Senih ÖZAY-Av.Eren İlhan GÜNEY-Av.Cem NEMUTLU-Av.Nevin KILCI
1.Beyler Sok.51/306 Konak İzmir Türkiye
Tel: 0 232 484 89 73 – 446 70 70 Fax: 0 232 425 64 20
e-mail: avsenih@hotmail.com

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi Başkanlığı' na

Ankara

Dosya No : 2001/3884

Özü : 25.9.2001 günü saat 9.15 'te Türkiye Yargıtay 4.H.D' nde

Bergamalı siyanürle altına karşı savaşan ve lehe yargı kararı elde

eden M. Emin Kural ve 67 davacı arkadaşı'nın Başbakan Mesut

Yılmaz ve arkadaşları aleyhine açtıkları siz mahkeme kararına

uymuyorsunuz, hukuk devletinin dibine dinamit koyuyorsunuz yollu

birer milyar lira tazminat talep eden davası'nın Ankara 5. Asliye Hukuk Mahkemesinin 25.11.1999 tarih ve 199813 E ve 1999/749 K sayılı ilamı reddi sonrası talep ve çağrı üzerine yapılan Savunma 'dır...

0. Sizin sorularınız yoksa benim konuşacak bir şeyim yok.

1.Öncelikle olayı, hatırlamak için aynı yolda İdare hukuka has ajanlara değil kurumlara karşı açtığımız davanın dilekçesini sunuyoruz.

Muradımız İki hukuk alanına birden dikkat çekmektir.

''İdare Mahkemesi Başkanlığına

İzmir

DURUŞMA GÜNÜ VERİLMESİ VE TEBLİĞİ TALEBİ VADİR.

DAVACILAR: 1- Senih ÖZAY

Vekili : Av.Senih Özay (Antetteki adres)

Davalı : T.C Çevre Bakanlığı-Ankara

Konu :ELDE EDİLEN İZMİR 1. İDARE MAHKEMESİNİN 1997/637 E VE 1997/878 K SAYILI

İPTAL KARARININ DANIŞTAY 6. DAİRESİNCE 1998/4531 ESAS İLE KARAR DÜZELTME

TALEBİ DE REDDOLMAKLA ARTIK KESİNLEŞMİŞ HÜKÜM OLUŞMUŞ OLMAKLA

YASAL SÜRE İÇİNDE TAM YARGI DAVASI AÇMA HAKKI DOĞMAKLA BAŞKA AVUKAT

İLE KENDİMİ SAVUNDUĞUM, MASRAFLARIM DİYEREK 100.000.000.-TL MADDİ VE

MANEVİ ACILARIM DİYEK 1.000.000.000.-TL MANEVİ ZARARIN TAZMİNİNE DURUŞMA GÜNÜ VERİLMESİNE YARGILAMA GİDER VE AVUKATLIK ÜCRETİNİN KARŞI TARAFA YÜKLETİLMESİNE KARAR VERİLMESİ DİLEĞİDİR

HARCA ESAS DEĞER : 1.100.000.000.-TL.

Olaylar :

1.Öncelikle 2577 sayılı İdari yargılama usul yasasının 36. Maddesine göre tam yargı davalarında yetki kuralı olayımızda İzmir İdare mahkemesini gösterdiğinden İzmir İdare mahkemesinde bu davayı açıyoruz.

2.Yine aynı yasanın 12. Maddesine göre, iptal davası açarak karara bağlanmasından sonra, bu husustaki kararın veya kanun yollarına başvurulması sonrası verilen kararın tebliği tarihinden yani 27. 11.1998 tarihinden itibaren 60 günlük dava açma süresi içinde tam yargı davası açılabilir kuralı gereğince bu davayı açıyoruz.

3. Yine aynı yasanın 17. Maddesine göre, duruşma günü verilmesi isteminde bulunulmuştur.

4.Aynı yasanın 5. Maddesinde “ Birden fazla şahsı ilgilendiren işlemde dlayı müşterek dilekçe ile dava açılabilmesi hak ve menfaatte iştirak ile maddi ve hukuki sebeplerde birlik bulunmasına bağlıdır.” Hükmü doğrultusunda işlem tek izin işlemi ve tüm davacıların zarar görmesi ve ilam aynı ilam ve yıllar süren bu süreçte koca ülkeyi ve hatta dünyayı meşgul eden insan ve doğa sağlığı peşinde birlikte koşuş, masraf ediş üzümlüş kahroluşta ortaklık dolayısıyla dava dilekçemiz bütün davacı köylüler için kadın olsun erkek olsun üç adet de köylü çocuğu için müşterek dilekçe şeklinde olmuştur. Ve toplam davacılarından birisi

A v u k a t l a r ı o l d u ğ u i ç i n ayrı dilekçe ile biri belediye başkanları olduğu için ayrı dilekçe ve diğeri de bütün bu sürecin yaratıcısı kovalayanı otlını parasını hayatını kültürünü projelerini yabancı dostalarını tamamen bu işe tahsis ettiği için ayrı dilekçelerle dava açmışlar ve farklı taleplerde bulunmuşlardır.

5.Bir işlem hukuka ykırı olduğu için iptal edilmiştir.Türkiyeyi dünyayı çok meşgul etmiştir.Bu dava açan kişileri zararlandırmıştır. Bu nedenle yasal yargısal hak olarak davacılar tam yargı davası açmak suretiyle hukuk devleti niteliğinde ilerleme ve kendi uğradıkları zararı devlete ödetme yoluna girmişlerdir.

6. Olayların kronolojisini vermek gerekirse;

16.08.1989 Şirket, T.C Enerji Bakanlığı Maden Dairesinden “arama ruhsatı” alır.

04.07 1991 Şirket, Maden Dairesi . Başkanlığından ön işletme ruhsatı alır.

12.08.1991 Şirket, Orman Başkanlığından işletme izni alır.

Şirket, İzmir Valiliği Bayındırlık Müdürlüğüne İnşaat izni almak için başvurur.

14.01.1992 Valilik Bayındırlık Müdürlüğü tarafından Çevre Bakanlığına ÇED raporu ile ilgili yörelin bu faaliyete uygun olup olmadığı anlamına gelen izin başvurusu yapılır.

12.02.1992 Şirket, Maden Dairesinden işletme ruhsatı alır.

22.06.1992 Orman Başkanlığından alınan izin 5 yıl uzatılır.

19.10.1994 Şirket, Çevre Bakanlığında taahhünameye bağlı faaliyet için olumlu görüş içeren izini güçlkle alır.

08.11.1994 (652) yurttaş, İzmir idare Mahkemesinde açtıkları üç ayrı dava ile, Çevre Bakanlığının Eurogold A.Ş.' ye verdiği faaliyet izninin iptali davasını açarlar. (1994/644 ve 1994/643 ve 1994/501)Şirket müdahil olur.

20.12.1994 Valilik oluru ile izleme-denetleme komisyonu kurulur ve çalışmaya başlar.

14.03.1996 Şirket, Sağlık Bakanlığında tesis izni alır.

19.04.1996 İzmir 1. İdare mahkemesi, yürütmenin durdurulması istemini reddeder.

26.03.1996 Şirket İzmir Valiliği Bayındırlık Müdürlüğünden yapı ruhsatı alır.

02.07 1996 İzmir 1 .idare Mahkemesi davaları esastan reddeder. (1994/644 E ve 1996/539 K ve 1994/643 E 1996/538 K ve 1994/501 E ve 1996/537 K)

13.05.1997 Köylüler vekilinin temyiz başvurusu üzerine, Danıştay 6. Dairesi yerel mahkemenin kararını inceler ve esas hakkında bozma kararı verir. (1996/5348E 1997/2311 K ve 1996/5477 E 1997/2312 K ve 1996/5274 E 1997/2310 K)

25.06.1997 Danıştay kararı, davalı idareye tebliğ edilir.

Çevre Bakanlığı, kararın düzeltilmesi isteminde bulunur. Ancak, sonradan bu istemini geri alır.

27.06.1997 İzmir Valiliğinin, Baroya, davacılara, ilgililere gönderdiği cevabi yazıda, henüz kesinleşen bir yargı kararı olmadığı ve Enerji Bakanlığının görüşüne göre, maden sahasındaki faaliyetin yürütülmesini istendiği belirtilmiştir.

29.07.1997 Davacı köylüler vekili Çevre Bakanlığına ihtarname göndermek suretiyle mahkeme kararının uygulanmasını talep eder.

18.08.1997 Çevre Bakanlığı, cevap yazısında, Danıştay'ın bozma kararının bu aşamada uygulanamayacağını belirtir.

15.10.1997 İzmir 1.İdare Mahkemesi, Danıştay 6.Dairesinin esas hakkında bozma kararına uymak suretiyle altın madeni işletmesine izin veren idari işlemini iptal eder. (1997/637 E, 1997/878 K ve 1997/636 E 1997/877 K ve 1997/635 E 1997/876 K)

17.10.1997 Mahkeme kararı, Çevre Bakanlığına ve İzmir Valisi Sayın Erol ÇAKIR'a Faks'la iletilir.

22.10.1997 Mahkeme kararı, Davalı Çevre Bakanlığına resmen tebliğ edilir.

23.10.1997 Çevre Bakanlığı ilgili tüm kamu kurumlarına ve şirkete bir yazı göndermek suretiyle dava konusu idari işleme dayanılarak tesis edilen izin, ruhsat gibi işlemlerin yargı kararı doğrultusunda yeniden değerlendirilmesini istemiştir.

14.11.1997 İzmir Valiliği, Çevre Bakanlığından izleme denetleme komisyonunun faaliyetinin sürdürülüp sürdürülmeyeceği hususunda görüş ister.

21.11.1997 Bakanlık, izleme-denetleme Komisyonunun faaliyetinin durdurulması gerektiğini İzmir Valiliği Çevre Müdürlüğüne bildirir. Aynı gün, valilik izleme denetleme komisyonu Faaliyetini durdurur.

18.12.1997 Bergama Belediyesi, Çamköy, Narlıca, Pınarköy Muhtarlıklarının delil tespiti istemi üzerine Bergama Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından yapılan keşif, maden faaliyetinin devam ettiğinin tespit i biçimindedir.

..Ve Danıştay 6. Dairesi yerel mahkemenin kararını onaylar. (1998/512 E 1890 K ve 1998/511 E, 1829 K ve 1998/510 E 1828 K)

İdareye yine, yine ilama uyulması yolunda başvururuz.

Bakanlık en son tashihi karar hakkını kullanır ve muhkem kazıye oluşur. (Danıştay 6. D 1998/4531 E ve 4532 E ve 4533 E)

ARTIK MUHKEM KAZİYE OLUŞMUŞTUR. TÜRKİYE VE DÜNYA BU İŞNSANI VE DOĞAYI TEHDİT EDEN İŞLEMEN DEVLET TAVRINDAN VE LEHE ÇIKAN MAHKEME KARARLARINA UYULMAMASINDAN BIKMIŞTIR: YAPILAN MASRAFLAR EMEKLER; ÜZÜNTÜLER HAD SAFAHAYA VARMIŞTIR.

II. Hukuksal Değerlendirme

1 ğ) Anayasa Hukuku Açısından:

Anayasalar, devletin yükümlülüklerini, yapısını belirleyen, yurttaşların hak ve özgürlüklerini güvenceye bağlayan temel hukuk belgesidir. Demokratik, laik ve sosyal hukuk devletini tüm çağdaş nitelikleriyle gerçekleştirme çabasının kaynağı ve dayanağıdır.

Anayasanın 11 . maddesine göre; Anayasa Hükümleri , yasama yürütme ve yargı organlarını, idari makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır. Anılan madde uyarınca olayın tarafları olan yörede yaşayan köylüler, madenci şirket, Çevre Bakanlığı, İzmir Valiliği, tüm icraat, eylem ve işlemlerinde ANAYASININ BAĞLAYICILIĞI VE ÜSTÜNLÜĞÜ ilkesine uymakla yükümlüdür.

Yörede yaşayan köylü yurttaşlar, Anayasanın 36.maddesinde HAK ARAMA HÜRRİYETİ' ne dayalı olarak, İzmir I. İdare Mahkemesine dava açmışlardır. Açılan davada, davalı idare ve müdahil şirket aynı özgürlükten ve kutsal savunma hakkından yararlanmak suretiyle iddialarını ortaya koymuşlardır. Yapılan tartışma ve değerlendirme sonucunda ortaya bir mahkeme kararı çıkmıştır. Karar, TÜRK MİLLETİ ADINA verilmiştir.

Anayasanın 138/4. maddesine göre; “Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır. Bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiç suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini gerektirmez.” Anayasanın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyetinin bir Hukuk devleti olduğu belirtilmiştir. Anayasa Mahkemesinin 10.04.1996 gün ve 22607 sayılı kararında Hukuk Devletin tanımı yapılmıştır:

Hukuk devleti, insan haklarına saygı gösteren, bu hakları koruyucu adaletli bir hukuk düzeni kurup sürdürmekle kendisini yükümlü sayan, bütün etkinliklerinde hukuka ve Anayasa'ya uyan, bağımsız yargı denetimine bağlı olan devlet demektir.(..) Anayasada Türkiye Cumhuriyetinin demokratik hukuk devleti niteliği vurgulanırken, devletin tüm eylem ve işlemlerinin yargı denetimine bağlı olması amaçlanmıştır. Çünkü yargı denetimi, hukuk devletinin “olmazsa olmaz” koşuludur.

Anayasanın 10. maddesine göre; Hiçbir kişiye, aileye, Zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz. Devlet organları ve idari makamlar bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun hareket etmek zorundadırlar.

Anayasanın 129.maddesi uyarınca; “Memurlar ve diğer kamu görevlileri Anayasa ve Kanunlara sadık kalarak faaliyetle bulunmakla yükümlüdürler.” Anayasanın 137/9 maddesine göre; “Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilemez; yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz.”

2) İdare Hukuku Açısından:

İlamlar davalı idareye tebliğ edilmiştir. Davacı köylüler vekili Çevre Bakanlığı ve İzmir Valiliğine kararın gecikmeksizin uygulanması için yazılı başvuruda bulunmuştur. Aradan aylar yıllar geçmesine karşın maden sahasında faaliyet devam sürmüştür.

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi . idare Hukuk Öğretim Üyesi Prof. Dr.. Yıldırım Uler tarafından verilen mütalaa bugün içinde geçerliliğini korumakta ve konuya açıklık getirmektedir.

“İdari yargıda, işlemin ne nedenle hukuka aykırı olduğunu gösteren gerekçe de hüküm fıkrası gibi bağlayıcıdır. Kararı uygulayacak her kademe idaredir. Ancak, karar, bütün ilgililer, bu arada Eurogold Şirketi için de bağlayıcıdır. Şirket, faaliyetine son vermek zorundadır. İdare Hukukunda izin ve ruhsat niteliğinde işlemler ilgilileri için kazanılmış hak doğurmazlar ve her zaman geri alınabilirler. İdarenin şirkete verdiği izin ve ruhsatlar yargı kararı ile askıya alınmış durumdadır. Şirketin faaliyetini durdurması, her kademedeki idari mercilerin de bu hukuksal durumu sağlayarak güven altına alması gerekir.”

Maden alanı denilen yer çokça Orman bakanlığına ait tahsisli yerdir. Ve ilamlar karşısında derhal oarası tel örgü ile çöbrilip şirket denetiminden çıkarılması gerekirken aksine orada altın deneme üretimi adı altında çıkarılabilmektedir.

2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanununun 4001 sayılı kanun ile değişik 28/f maddesi hiçbir tereddüde mahal bırakmayacak kadar açık ve seçik düzenlenmiştir. “Danıştay, Bölge idare mahkemesi, idare ve Vergi Mahkemelerinin esasa ve Yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye ya da eylemde bulunmaya mecburdur. Bu Süre hiç bir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez” Mahkeme kararlarının Anayasa ve Yasaca teminat altına alınan bu denli “bağlayıcılığı” hem devletin, “Hukuk Devleti” tercihini yapmış olmasından ve hem de mahkemelerin “Türk Milleti ‘’ adına karar vermesinden dolayıdır. (Celal Karavelioğlu, Açıklamalı idare Yargılama Usulü Kanunu,C.II, Sh.673, 1993 bkz. Ek.) Çevre Bakanlığının İzmir 1 . İdare Mahkemesinin vermiş olduğu iptal kararlarını 23.10.1997 günlü yazı ile tüm kurumlara ve şirkete tebliği etmesi üzerine bu kurum ve kişiler mahkeme kararı gerekçesine uygun olarak hareket etmekle yükümlüdürler.

Mahkeme kararı gerekçesine göre; Eurogold A.Ş.’ nin Bergama Ovacık/Çamköy çevresine altın madeni işletmeciliğine işlem ekinde bulunan taahhütnamenin yerine getirilmesi, işletme öncesinde ve işletme sırasında ve işletme kapandıktan sonra firmanın sorumluluğunun sona ermesine kadar geçecek süre içerisinde, İzmir Valiliğinin başkanlığında ve koordinatörlüğünde oluşturulacak “izleme ve Denetleme Komisyon ununca” faaliyetin taahhütname çerçevesinde öteki önlemlerin ve izinlerin alınması kaydıyla bakanlıklarınca sakınca görülmediği yolundaki davalı Çevre Bakanlığının işleminin iptaline, karar vermiştir. Kısaca, mahalli mahkemesince, siyanür liçi yöntemi ile altın madeni işletmesine izin veren dava konusu idari işlem iptal edilmiştir.

Çevre Bakanlığının kararı temyiz etmiş olması, kararın gecikmeksizin uygulanması prosedürüne hiçbir etkisi yoktur. 2577 sayılı İYUK’nun 3622 Nolu yasayla değişik 52. maddesine göre:

Temyiz veya itiraz yoluna başvurulmuş olması, hakim mahkeme veya Danıştay kararının yürütülmesini durdurmaz. Ancak, bu kararların teminat karşılığında yürütülmesinin durdurulmasına temyiz incelemesini incelemeye yetkili Danıştay Dairesi (.) karar verebilir.

Kaldı ki, Çevre Bakanlığı, son olarak yapmış olduğu temyiz başvurusunda “yerel mahkemenin iptal kararının” yürütmesinin durdurulmasını talep etmemiştir. Bütün bu husular idarelere aktarılmış ve fakat katiyen etkili olunamamıştır.

3) Ceza Hukuku Açısından:

Çevre Bakanlığının mahkeme kararını gönderdiği tüm bakanlıkların yetkili merkez ve taşra personeli il idare Şube Başkanları) ile tüm bakanlıkların mümessili olan İzmir Valisinin, mahkeme kararının icaplarını gecikmeksizin en geç 30 gün içinde) tatbik etmemeleri halinde haklarında kademeli olarak TCK 228.230. 1~6 maddeye muhalefetten dava açılır.

Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 25.09.1978 gün ve E. 781230 K.78/303 No kararına göre,: “Yürütme organları ile idarenin mahkeme kararlarına uymak zorunda bulunmasına dair olan Anayasa hükmü yürütme organları ile idareye takdir hakkı tanımadan uyulması zorunlu bir görev yüklemektedir. Bu görevin yerine getirilmesinde ihmal gösterilmesi veya ısrarla yerine getirilmekten kaçınılması derece derece görevi savsaklamak veya görevi kötüye kullanmak suçunun oluşmasına yol açar.”

(Açıklamalı idare Yargılama Usulü Prof. Dr. Şeref Gözübüyük, Güven Dinçer 1996 sb. A75)

Yargıtay içtihadı birleştirme Genel Kurulunun 22.10.1979 gün ve E. 1978/7 K, 1979/2 nolu kararına göre; “Anayasa ve yasanın, kararlarının kesinlikle yerine getirileceği yolundaki açık emir karşısında, kararların uygulanmaması, Anayasa ve yasanın öngördüğü kuralları kağıt üzerine bırakan ve onu değersiz sözcükler haline getiren bir davranış olur.”

Uygulamada, idari yargı kararlarını uygulamayan idare ajanlarının bu fiilleri nedeniyle koğuşturulmaları, Memurun Muhakemat Kanunu bükümlerine göre idarelerce yapılmaktadır. Doktrinde, bazı hukukçular, Anayasa 138. maddesinin ihlalinin, anayasayı ihlal suçu oluşturacağını kabul etmektedirler. Bu görüşte olanlar, mahkeme kararlarının yerine getirilmemesi halinde, TCK /146. maddesinin tatbik edilmesi gerektiğini ileri sürmektedirler.

(Açıklamalı İYUK C.Karavelioğlu sb. 68A)

Valiler, il idaresi Kanunu 9. madde uyarınca “İl’de Devletin ve hükümetin temsilcisi ye ayrı ayrı her Bakanın mümessili ve bunların idari ye siyasi yürütme vasıtasıdır.” Ayrıca, Anayasa 11 ve 129 da belirtilen “Anayasanın Bağlayıcılığı” ve “Anayasaya Sadakat” ilkeleri uyarınca Anayasa 138.

maddesinin uygulanmasından sorumludurlar. Anayasanın anılan hükümlerini uygulamayan, geciktiren, uygulamaz hale getiren hakkında TCK 146. maddesine muhalefetten kamu davası açılmalıdır. Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanununun 9. maddesine göre TCK.

Md.146'ya muhalefet suçu DGM'lerin görev alanıdır. Madde 10 uyarınca; Bu kanun kapsamına giren suçlar hakkında, suç görev sırasında veya görevden dolayı işlenmiş olsa bile Cumhuriyet Savcılıklarınca doğrudan doğruya takibat yaparlar.”

Devletin Anayasa ve temel nizamını bozma eylemi Türk Ceza Kanununun 146. maddesinde düzenlenmiştir. Anılan maddeye göre; Türkiye Cumhuriyeti Teşkilatı Esasiye Kanununun tamamının veya bir kısmını tağyir ve tebdil veya ilgaya cebren teşebbüs edenler idam cezasına mahkum olurlar. Her ne kadar İdam cezasına karşı isek de... her ne kadar devlet Güvenlik mahkemelerinin kaldırılması gerektiğini savunuyorsak da... DEDİK, ÇOK SÖYLEDİK, YAZDIK, BİNLECE KES BASIN YAZDI. ÖYLÜLER BİNLERCE KEZ SOKAĞA DÖKÜLDÜLER.

Burada bahse konu olan, Anayasa düzenini, hukuk-dışı meşru olmayan yollardan, tamamen veya kısmen hükümsüz, fiilen işlemez hale getiren bütün hareketlerdir. Yani fiilen, Anayasanın iradesi dışında bir irade yaratmaktır. Buradaki “Cebirlik” Anayasa iradesinin ihlali anlamını taşır. Cebir, keyfî, meşru olmayan, hileli hareketlerle de olabilir. Cebir, fiilin fiilinde değil, meydana gelen hukuk dışı değişikliktir. (..) Değişiklik, meşru olmayan hukuk-dışı bir faaliyet neticesi meydana gelmiş ise Anayasa nizamının “Cebren değiştirmeye” yönelen fiil vardır. “Cebir” istenilen değişikliği gerçekleştirmek üzere gerek maddi ve gerekse manevi her türlü vasıtanın kullanılmasını ifade eder. (Türk Ceza Kanununun Açıklaması, Abdullah Pulat Güzübüyük C.II, Szh. 65~,655)

4) Personel hukuku Açısından:

İzmir Valisi ve İl İdare Şube Başkanlarının, anılan mahkeme kararının icaplarının uygulanmaması durumunda, cezai sorumluluklarının yanı sıra disiplin sorumluluğu da mevcuttur.

Yukarıda belirtilen Anayasal Sadakat ve Bağlılık ilkeleri uyarınca, 657 sayılı yasaya tabi devlet memurlarının ve kamu görevlilerinin Anayasa 138/4 ve İYK. 28 maddeleri titizlikle uygulamak ve uygulanmasının denetlemek görev, yetki ve sorumluluklarındadır. Aksi durumda, her kamu görevlisi için, ceza soruşturmasından müstakil olarak bir disiplin koğuşturması açılır ve 657 sayılı yasadaki disiplin cezaları veya kendi özel disiplin mevzuatlarında belirtilen disiplin cezaları tatbik edilir.

Mahkeme kararını uygulamamak veya uygulanmasını geciktirmek fiilleri Anayasanın ihlali boyutlarına ulaşan ciddi sonuçlara yol açmaktadır. Burada açıkça Anayasal nizam ve kamu düzeni bozulmaktadır.

İzmir Valisi, İl İdare Kanunu uyarınca İl’de kamu düzenini korumakla görevlidir. md. 11) Mahkeme kararlarının uygulanmadığını gören, duyan haberdar olan sokakta yürüyen vatandaş, bu duruma önce hayret eder, üzülmür tepki gösterir. ancak sonradan “mademki Devlet yetkilileri Anayasa ve kanunları ihlal ediyor ben de ederim” mantığıyla hareket edebilir.

Bir başka deyişle, bir ülkede adaletin kesin olarak tecelli etmesinde en önemli gösterge olan “mahkeme kararının icra ve infazı”, gerçekleştirilemiyorsa, o ülkede ne hukuk devletinden ne de demokratik kamu düzeninden söz edilebilir.

5442 sayılı il idaresi Kanunu uyarınca, Vali, ilin genel idaresinden her Bakana karşı ayrı ayrı sorumludur. Bakanlar, Bakanlıklarına ait işleri için valilere resen emir ve talimat verirler.

(Md. 9/A) Vali, kanun, tüzük yönetmelik ve hükümet kararlarının neşir ve ilanının ve uygulamasını sağlamak ve Bakanlıkların talimat ve emirlerini yürütmekle ödevlidir. Bu işlerin gerçekleştirilmesi için gereken bütün tedbirleri almaya yetkilidirler. (Md. 9/0) çevre Bakanlığı, 23.10.1997 gün ve 6971 sayılı yazısı ile İzmir Valiliği ve tüm kamu kurumlarından mahkeme kararının gereğinin ifasını talep etmiştir. İzmir Valisi, çevre Bakanlığının talimatını yerine getirmekle yükümlüdür.

Bu defa durum, Danıştay’ın esas hakkındaki bozma kararının uygulanması sürecinden farklıdır. Çünkü, Mahkeme kararının davalı sıfatıyla muhatabı olan Çevre Bakanlığı, kararın uygulanmasında tereddüt etmemiş ve tebliğden 1 gün sonra yerine getirilmesi için ilgili tüm kurumları uyarmıştır. (bkz. Çevre Bakanlığı Hukuk Müşavirliğinin 10.12.1997 gün ve 1279 sayılı yazısı) Bu olayda, bir başka bakanlığın, mahkeme kararını icaplarının yerine getirilmesini engelleyici bir tutum ve icraata girişmesi düşünülemez. Anayasa 13814 ve İYUK 28 gayet açık ve seçik hükümlerdir. Bir an için bir başka bakanlığın sorumsuz ve keyfi bir politikayla mahkeme kararının uygulanmasına, yani maden sahasındaki faaliyetin durdurulmasına karşı bir politika izlediğini ve bunun için sayın valilik makamına emir ve talimat veriliğini düşünelim. Bu durumda dahi, Sayın Vali, Anayasanın 137/2 maddesi uyarınca, bu emir ve talimatı yerine getirmemekle yükümlüdür.

Anayasa 137 12: “Konusu suç teşkil eden emir hiçbir suretle yerine getirilmez; yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz.”

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu Md. 6: “Devlet memurları, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına sadakatle bağlı kalmak ve milletin hizmetin4 Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarını sadakatle uygulamak zorundadırlar.”

657 Sayılı DMK Madde 1 1/3: “Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez: yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz”

Danıştay 6.Dairesinin ve İzmir 1 . idare Mahkemesinin anılan kararları TÜRK MİLLETİ ADINA verilmiştir. İzmir Valisi ve diğer kamu görevlileri, anayasa 138/4,2,11 ; devlet Memurları Kanununun 6. Maddesi uyarınca, TÜRK MİLLETİNİN HİZMETİNDE olarak, Bergamalı köylüler lehine verilmiş olan mahkeme kararını bir an Önce uygulamak durumundadırlar. Çağdaş bir kamu yönetiminde, yasalar önünde, Bergamalı köylü bir yurttaş ile Eurogold şirketi eşittir.

Anayasanın 10. maddesinde düzenlenen “kanun önünde eşitlik” ilkesi uyarınca, Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz. önce Danıştay 6. Dairesinin ve sonra İzmir 1.idare Mahkemesinin kararlarının uygulanmaması ve maden faaliyetinin devam etmesi ile madenci şirketin imtiyazlı bir hale getirildiği, köylüler ile şirket arasındaki eşitliğin bozulduğu ve bu nedenlerle kamu düzeni ve otoritesinin sarsıldığı ve ağır bir prestij kaybına uğradığı gerçekleri orta yerde durmaktadır. Bu olaydan en fazla zararı son tahlilde kamu yönetimi ve kamu personeli görecektir.

5) Çevre Mevzuatı ve ÇED Yönetmeliği Bakımından:

Dava konusu; Çevre Bakanlığının taahhünameye davalı olarak Eurogold A.Ş. ‘ye faaliyet izni verilmesine ilişkin 19.10.1994 günlü işlemde önce ve sonra alınan izin ve ruhsatlar, son mahkeme kararı ile askıya alınmış ve nihayet iptal edilmiş ve nihayet muhkem kaziye oluşmuş durumdadır. Yetkili makamlar tarafından işlem geri alınmalı ve iptal edilmelidir. Firma çağrılmalı Orman alanından da çıkması istenmeli ve kala kala firmanın kaç kuruluş ise tazminat talebi tartışılmalıdır.İnceleme konusu belgeler ve dava dosyaları içeriğine göre, Çevre Bakanlığı’nın İPTAL edilen idari işleminden önce, Enerji Bakanlığı-Maden Dairesi Başkanlığı tarafından “arama ruhsatı” 116.08.1989), “ön işletme ruhsatı” IOA.07 1991) ve “işletme ruhsatı” 112.02.1992); Orman Bakanlığı tarafından “İşletme izni” 112.08.1991) verilmiştir. Ancak şirket, arama ve işletme ruhsatlarına rağmen, Çevre Bakanlığı’nın koşullu faaliyet iznine kadar maden sahasında inşaat ve istikraç faaliyeti yapamamıştır. Bakanlık ise;

şirketin, taahhütname imzalamasını ve tüm faaliyetlerin A. bölümünde öngörülen Valilik izleme ve Denetleme Komisyonu denetiminde sürdürülmesini; şart koşmuştur.

İşte bundan sonra şirkete, Sağlık Bakanlığı tarafından “Tesis izni” (14.3.1996) “Yer Seçimi İzni” ve “ön emisyon izni” (NİSAN 1995), İzmir Valiliği Bayındırlık Müdürlüğü tarafından “Yapı Ruhsatı” (26.03.1996), İzmir Valiliği tarafından “MKE’den patlayıcı madde satın alması ve kullanma izni” (muhtelif tarihler) verilmiştir.

Orman Bakanlığı, Danıştay 6.Dairesinin esas hakkındaki bozma kararına gerekçesine uymak suretiyle, 22.06.1997 tarihinde 5 yıllık süresi biten “işletme iznini” uzatmamıştır. Ancak toprağına da sahip çıkabilenmemiştir. Ürkmeye başlamıştır.

İzmir Valiliği, yerel mahkemenin son iptal kararından sonra “patlayıcı madde satın alma ve kullanma izni” vermemiştir.

İzmir Valiliği Çevre Müdürlüğü; mahkeme kararından sonra, taahhütnameye bağlı faaliyeti denetlemekle yükümlü olarak kurulan Valilik izleme Denetleme Komisyonu faaliyetini durdurmuştur.

Bu durumda Valilik izleme ve Denetleme Komisyonunun “taahhütnamede belirtilen limitlerin aşılması veya beklenmedik bir arıza, kaçak, sızıntı, yangın, sel zehirlenme, patlama vb. durumlarda gerekli önlemleri aldirmaya ve tesisi durdurmaya yönelik girişimleri başlatmaya” ilişkin görev yetki ve sorumluluğı sona ermiştir.

Mahkeme kararı uyarınca, hem maden Sahasındaki faaliyetlerin hem de buna paralel olarak bu faaliyeti izleyecek ve gerektiğinde durduracak Valilik izleme Denetleme Komisyonu faaliyetlerinin durdurulması gerekirken, yalnızca komisyon faaliyeti durdurulmuştur.

Maden sahasındaki faaliyet ise devam etmektedir. Deneme üretimi adı altında siyanürlü getirilmiş, evlet yani İzmir valiliği siyanürün nereden geldiğini alan satan firmayı dahi düne kadar tesbit edememiştir.

Deneme üretimi yapmış ve fakat elde ettiği 980 gram altını Bergama savcısına Cumhurbaşkanına veceğiz gerekçesiyle teslim etmemişlerdir. Bu bile tek başına yurttaşların çılgına dönmesine yetebilir.

Bu çelişkinin bir an önce giderilmesi gerekmektedir. Çok ciddi risk ve tehlikeler mevcuttur. Esas itibarıyla muhtelif kamu temelinde dava konusu işlem yapmaktadır. Mahkeme karar gerekçesi, yaşam hakkı ve sağlıklı çevre hakkına dayalıdır ve son derece açıktır. Yüksek mahkeme ve yerel mahkeme,

ciddi risk ve tehlikeleri dikkate alarak ÇED süresince, verilen taahhütnameye dayalı Bakanlık idari işlemini kamu yararı açısından İPTAL etmiştir.

2872 sayılı Çevre Kanunu 10. maddesi uyarınca çıkarılan ÇED yönetmeliği 28. madde; diğer kamu kuruluşlarının vermiş oldukları izin ve ruhsatları askıya alma ve iptal etmeleri süreci devam ederken sayın valiliğin maden faaliyetini ivedilikle durdurma görev, yetki ve sorumluluğu vermiştir.

6) Tazminat Hukuku Açısından:

Fransa’da doktrin, kesin hükme uymayı reddeden, onu bilerek uygulamayan ajanın kişisel kusur nedeniyle sorumlu tutulması gerektiğini ileri sürmektedir. Prof. Vedel bu konuda şöyle diyor;

“Köklü ve hukuk devleti ilkesine uygun tek çare, kesin bir yargı kararını uygulamayan memurun otomatikman parasal sorumluluğunu tesis etmektir. daha daha ileri gidilebilir. Bir yargı kararını uygulamayarak idarenin tazminata mahkum edilmesine neden olan memur veya makam suç işlemiş sayılır. Memur da, kendisine yargı kararını uygulamayı emreden amirinden yazılı emir isteyerek her türlü hukuki ve cezai sorumluluktan kurtulabilir. 0 zaman sorumluluk emri veren makama yönelir.”

Ülkemizde yargı kararlarının uygulanmasını sağlamak amacıyla yönelik özel bir yasa bulunmamaktadır. Danıştay’ımız, 334 sayılı Anayasanın 114 ve 132, eski 521 sayılı Danıştay Kanununun 95. maddeleri ile idare hukukunun genel sorumluluk ilkelerine dayanarak, bu tür kararlara uymayan idareyi tazminata mahkum etmiştir. Son olarak kabul edilen 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanununun çeşitli vesilelerle değinilen 28. maddesi ile idare yargı kararlarının yerine getirilmemesi halinde idare aleyhine maddi ve manevi tazminat davası açılabilirliğini göstermektedir. Yine bu maddeye göre, uygulamama kamu görevlisinin kasıtlı hareketinden doğarsa o takdirde mali sorumluluk prensibi iki yönlü işleyebilecek, uygulamamadan zarar gören kişi, dilerse idare aleyhine idari yargıda, dilerse kararı kasten uygulamayan kamu görevlisi aleyhine adli yargıda tazminat davası açılabilir. Böylece, idare yargı kararının uygulanmasına zorlanmaktadır. İşte bu noktaya gelmişizdir.

Kişisel kusur “idare ajanının kamu görevini yerine getirirken, idare fonksiyonu, kamu görevi gerek ve koşullarına aykırı ve yabancı olan, bu nedenle idareye atıf ve isnad olunamayan, doğrudan doğruya ajanın şahsına isnad olunan ve kişisel sorumluluğunu gerektiren tutum ve davranışı” olarak tanımlanmaktadır.

IProF. Ragıp Sarıca idari Kaza, İstanbul 19A9, 5.389, ProF. Haluk Tandığan Türk Mesuliyet Hukuku, Ankara 1961, s.142)

İdare ajanının ızrar kasdıyla, garaz, kin, husümet, kıskançlık, intikam ve benzeri duyguların etkisi altında yaptığı işlem ve eylemlerde kişisel kusurun bulunduğu kuşkusuzdur. Ancak kişisel kusurlar sayılan bu davranışlar ve benzerlerinden ibaret değildir.

İdare adına işlem yapan kamu görevlisinin bunlar dışında emredici yasa kurallarına ve hukuka açıkça karşı gelme durumları, suç teşkil eden davranışları olabilir.

Bu gibi hallerde de kamu görevlisinin hukuki sorumluluğu için husümet, kin, garaz ve benzeri duyguların etkisi altında hareket etmesi aranacak mıdır?

Yukarıda da açıklandığı gibi Anayasa kuralları, buyurucu ve bağlayıcı temel hukuk kurallarıdır.

Mahkeme kararlarının geciktirilmeden yerine getirilmesi zorunludur. İnsan hak ve özgürlüklerini: sosyal adaleti, toplumun huzur ve refahını gerçekleştirmeyi ve güvence altına almayı amaçlamış demokratik bir hukuk devletinde, açıklanan Anayasa ve yasa kurallarına rağmen bir mahkeme kararının yerine getirilmemesi düşünülemez. Aksi halde bu yasa kuralları kağıt üzerinde kalmaya zorunlu, değersiz sözcükler olmaktan öteye gidemez.

Mahkeme kararlarının yerine getirilmesi, bir hukuk devletinde 0 kadar önemlidir ki, mahkeme kararının yerine getirilmemesi kanuna aykırı davranıştan daha ağır bir kusur kabul edilmektedir. (Pro.. Ragıp Sarıca, İdari Kaza, İstanbul 1949, 5.233 ve Dr. Nejdet Özdedir. Hizmet Kusuru Teorisi ve idarenin Sorumluluğu Ankara 1963 K. 80)

Bir Bakan ya da Danıştay kararlarını uygulama durumunda bulunan diğer kamu görevlilerinin yukarıda açıklanan yasa kuralları bilmedikleri ileri sürülemez. Öyle ise, açık, kesin ve emredici yasa kurallarına bilerek aykırı davranış da kişisel kusur kabul edilmek gerekir.

Doktrinde de kişisel kusurun alanı yalnız kötü maksat ve niyetle sınırlandırılmayıp ihmal, tedbirsizlik, dikkatsizlik gibi, haller kişisel kusur kavramı içinde düşünülmekte ve özellikle idare adına işlem yapan kişinin sorumluluğu konusunda çoğunluk görüşü yargı kararlarının sadece uygulanmamasını idare ajanının kişisel kusuru saymaktadır. (Yıldırım Uluer, İdari yargıda iptal Kararlarının Sonuçları, Ankara 19705. 128 ve dip notta geçen Sanca, duran Feyzioğlu, Özyörük, Özkol, Yayla Mumcu ve yine burada

sözü edilen Fransız yazarlarının görüşleri, ayrıca Lütfü Duran, İdare Hukuku Meseleleri, İstanbul 1964 5.123 ve 140 Dr. Necdet Özdemir, Hizmet Kusuru Teorisi ve idarenin Sorumluluğu Ankara 1963 5.129 - 130)

Danıştay'ca verilen yürütmenin durdurulması kararlarının yerine getirilmesinde ihmal gösterilmesi veya ısrarla yerine getirilmesinden kaçınılması derece derece görevi savsaklamak veya görevi kötüye kullanmak suçunu oluşturduğu Yargıtay Ceza Genel Kurulunun içtihadı Birleştirmeye konu olan 25. 9. 1978 gün ve 2301303 sayılı kararında benimsenmiştir.

Danıştay kararlarını yerine getirmeyen idare ajanlarının bu eylemlerinin görevi kötüye kullanma suçunu oluşturduğu Danıştay ikinci Dairesinin 10. 5. 1966 gUn E. 19651 2884, K. 19661 1203 sayılı kararı ile de kabul edilmiştir. (Yüksel Esin - Erol Dünder Danıştay'da açılacak Tazminat Davaları, Birinci kitap, Ankara 1971 5. 811 Görülüyor ki Yargıtay ve Danıştay kararlarında suçun oluşması için Danıştay kararını yerine getirmeyen kamu görevlisinin ayrıca garaz, kin, husumet ve benzeri duyguların etkisi altında hareket etmesi aranmamaktadır. Sadece kararın uygulanmaması suç teşkil ettiğine göre bu suçtan bir zarar meydana gelmişse, zararın ödetilmesi de doğaldır.

Öte yandan, kişisel kusurun saptanması için sayılan duyguların etkisi altında davranıldığıının belirlenip ortaya çıkarılmasına ispat yönünden büyük güçlükler vardır. Böyle bir görüşün kabulü halinde karar gereğini yerine getirmeyen görevlinin hukuki sorumluluğu ancak pek sınırlı durumlarda mümkün olabilecek ve böylece Danıştay kararlarının uygulanması olanağı hemen hemen ortadan kalkacaktır.

*** Bu nedenlerle Danıştay'ca verilen Yürütmenin durdurulması veya iptal kararlarının yalnızca uygulanmamasının bu kararları uygulamayan kamu görevlilerinin, zararın gerçekleşmesi halinde tazminatla sorumlu tutulması için yeterli olduğu sorumluluk için ayrıca kin, garaz, husumet ve benzeri duyguların etkisi altında hareket ettiklerinin araştırılmasına gerek bulunmadığı kabul edilmiştir.

İşte biz buradan ve Prof. Dr. Ülkü Azrak'ın mütalaasıyla davacılarından 70 köylü kısmı adına Ankara Asliye hukuk mahkemesinde sorumlu yüksek ajanlar aleyhine adli yargıda mahkeme kararlarına direnç dolayısıyla dava açmışızdır. Sürmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalar değerlendirmeler sonrasında şimdi gelinen nokta şudur;

İşlem zarar verici bir işlemdir.

İşlem iptal edilmiştir.

Üstelik mahkeme kararlarına 5 yıldır Türkiyeyi Dünyayı meşgul edercesine uymamak, karşı çıkmak süreci yaşanmaktadır. Çevre Bakanının Kabak tadı veriliyor lafları hatırlanmalıdır.

2577 sayılı yasanın 28/4 maddesindeki mahkeme kararlarına direniş dolayısıyla zarar gören müvekkillerimizin bu başlamış, büyüyen zararı 2577 sayılı yasanın 12. Maddesindeki tam yargı davası davasını açmamızı getirmiştir, gerektirmiştir.

Çünkü,

Mahkeme kararının gereğinin yerine getirilmemesi, hukuk devleti ilkesine ağır bir darbe indirmiştir. Aynı zamanda, Anayasa'nın ve yasaların açık ve ağır ihlali ile, yalnızca davacı yurttaşların değil bu olayın Türkiye kamuoyuna mal olması nedeniyle, kamu düzeni etkilenmekte ve tehlikeli bir biçimde bozulmaktadır. Devletin güvenlik güçlerinin, mahkeme kararına sığınan ve hukukun üstünlüğüne inanan köylülerin karşısına dikilerek, adeta Altıncı şirketin bekçiliğini yapmaktadırlar. Devletin güvenlik güçlerine böylesine Anayasa ve yasa dışı bir durumda kullanılması son derece sakıncalıdır. Yörede bozulan ,toplumsal huzur ve düzenin yeniden tesisi gerekir.BUNUN İÇİN DAVACI

MÜVEKKİLLERİN TAZMİNATLA ZARARLARI KARŞILANMALIDIR.

Ancak Onlar yani Firma beklemeden, Devlet büyüklerinin hala devam eden cesaret ve destekleri ile, Türk Ticaret Yasasında yer alan "Müdebbir işadamı " olmayı bir kenara bırakarak, hiç bir uyarıyı dinlemeyerek hukuka, halka saygı göstermeden," Bize ne devletinizden, Ankara izin veriyor kardeşim " diyerek, tümüne 1,2 milyar lira, yani ağaç başına 500 küsur bin lira ağaç parası ödeyerek 2350 den fazla ağaç kesmeye ve yoğun inşaat faaliyetine giriştiler. 3 milyon dolar masrafi 90 milyon dolara çıkarmaya ya da çıkardık demeye başladılar. BUNUN İÇİN MÜVEKKİLLERİN TAZMİNATLA ZARARLARI KARŞILANMALIDIR.

Halk ayağa kalktı.Karayoluna 500 kişi oturdular saatlerce, kalkmadılar. Yoğun yağmurda Yetti Gari Mitingi yaptılar. Sokaklarda çıplak dolaştılar. Bildiri dağıttılar. Kefenlerle dolaştılar.

Dinamitten bebek düşüren kadınlar için binlercesi Kaymakama dilekçe vermeye çıktılar.8 Köyde Referandum yapıp 2866 köylü eksiksiz siyanürle altın elde edilmesine HAYIR dediler.

Kıbrısta Lefkedeki terkedilmiş altın madenini incelemeye gidip döndüler. Türkiyeden misafirliğe gelen Wolkswagencileri ağırladılar.Binlerce kişiyi ağırladılar. İzmirden sabaha kadar yürüyerek Meşale ile desteğe gelenleri ağırladılar.

Anadolu Üniversitelerinin ve Ankara Üniversitelerinin belgesel film çekmelerine yardımcı oldular. Bütün Türkiyede kişi ve kuruluşların desteğini aldılar. Yurt dışında da çok kişi ve kuruluşun desteğini aldılar. Ankaraya Parlamenteoya 50 000 imza verip geldiler. Madenden sorumlu devlet Bakanını yoldan çevirdiler. Dayanamadılar, maden alanına girdiler. İzmir Valisi huzur sağlanması için madeni 5442 sayılı İl İdaresi yasasındaki huzur ve sukun temin yetkisi ile 1 aylığına kapattı. BUNUN İÇİN

MÜVEKİLLERİN TAZMİNATLA ZARARLARI KARŞILANMALIDIR:

Bu yolda örneğin 26 HAZİRAN- 27 HAZİRAN GÜNLERİNDE İstanbul Teknik Üniversitesinde Türk ve Alman vd bilimadamlarının hatta ÇED hazırlayıcısı Prof.Dr. Orhan Uslu'nun da aralarında bulunduğu BİLİMSEL BİR DEKLERASYON yayımlayıp "" bilimsel olarak siyanür Liç yöntemi ile altın eldesi projesi ""reddedilmiştir. Ama devlet duymazlığa gelmiştir. BUNUN İÇİN TAZMİNATA HÜKMEDİLMELİDİR.

TMMOB İzmir İl koordinasyon Kurulu," altın madeni'nin Bergama Ovacıkta yapılamayacağını " bilimsel olarak karara bağlamış ve kamuoyuna açıklamıştır.BUNUN İÇİN TAZMİNAT VERİLMELİDİR.

27 Haziran günü 17. 31 den sonra 2 gün boyunca 4000 köylü madeni sarmışlardır. Valilikle yapılan görüşmelerde, Enerji Bakanlığı'nın İzmir Valisine firmanın yörede dinamit patlatmasına engel olunmaması yolundaki emri gözlenmiş, Vali'nin sıkışıklığı anlaşılmış, 5442 sayılı İl İdaresi yasasından kaynaklanan huzur ve sukunu sağlama yetkisini kullanamayacağı anlaşılmış ve Yeni Hükümetin kurulmakta olduğu ve yeni hükümetin de karar vermesinin hafta beklenmesi yolunda konsensus sağlanmış ve 1 hafta sonra mahkeme kararına uyma gözlenmezse meşru müdafaa hakkının doğacağı, firmaya ve kamuoyuna deklare edilmiştir.Dinleyen Devlet gözükmemiştir.Gözükmediği için BUNUN İÇİN TAZMİNATA hükmedilmelidir

Bu koşullarda biz mahkeme kararı'nın uygulanacağını beklerken İzmir Valisi'nin imzası ile hangi hukukçunun mütalaası ile olduğu anlaşılamayan, araştırdığımız 27.6.1997 tarihli ve

350400 sayılı yazısına rastladık ki, bu yazıda "" Danıştay 6.dairesinin Bozma kararına karşı, Çevre Bakanlığı kararın düzeltilmesi isteminde bulunmuştur. Hukuki işlem bu aşamada olup devam etmektedir. Kararın düzeltilmesi talebinin reddi veya kabulünden sonra Danıştay 6. Dairesi ve İzmir 1. İdare mahkemesinin 25477 sayılı yasanın 54 ve 28. maddelerindeki prosedür devam edecektir. "" denildiği için, mahkeme kararları ıskalandığı için BUNUN İÇİN TAZMİNAT KARARI VERİLMELİDİR.

HENÜZ KESİNLEŞMİŞ BİR YARGI KARARI BULUNMAMAKTADIR. KONUYA İLİŞKİN ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞINDAN ALINAN 23.6.1997 TARİH VE 597 SAYILI YAZIDA ALTIN MEDENİ SAHASINDAKİ ÇALIŞMALARIN AKSATILMADAN YÜRÜTÜLMESİ GEREKMEKTEDİR""

şeklindeki bir emir olduğu belirtilmiştir. Belirtebilmiştir: İŞTE BUNUN İÇİN TAZMİNAT VERİLMELİDİR:

Cumhurbaşkanlığı genel sekreterliği de 1879 sayılı yazı ile "firmanın 30 milyon dolar yatırım yaptığını faaliyetlerine engel olunduğunu şirket yetkililerine devletin verdiği söz ve belgelere sadık olunduğu konunun mutlaka halledileceği,ancak, önce bölgede sukunetin sağlanmasının önemli olduğu, maden projesi çalışmalarının devam ettirilmesi için tedbir alınması istenmiştir." Demiştir.Ki BUNUN İÇİN MÜVEKKİLLERİMİZE TALEP EDİLEN TAZMİNATA HÜKMEDİLMELİDİR.

Duyarlılık gözlenmeyince ve Bergama maden sahasına siyanür tankları getirildiği duyulunca yörede yine binlerce köylü toplanmıştır. Ve 3 araç yanmıştır. Ve 38 gözaltı ve 7 tutuklama yaşanmıştır. Ceza yargılamasına İzmir Barosunun sıkı katkısı gözlenmiştir. İşte BUNUNİÇİN TAZMİNATA HÜKMEDİLMESİ GETREKİR:

Yeni Hükümetin Çevre Bakanı güvenoyunun hemen ardından ilk Bakanlar kurulunda konunun köylü lehine çözüleceğini söylemiştir. 3 kez Bakanlar Kurulu'na konu sokulmuştur. Netice çıkmamıştır. İşte BUNUN İÇİN TAZMİNAT KARARI GEREKİR.

Biz, Devletimizin ve çok ajanı'nın geleneğinde yargı kararına uyum görmediğimiz için, eski Çevre Bakanı Ziyaettin Tokar, yeni davalı Çevre Bakanlığı'nın Bakanı İmren Aykutun hukuka zararlarımıza

sahip olamayışı kamuoyuna basına televizyonlara belirsiz açıklamalar yaptıkları için işte BUNUN İÇİN TAZMİNAT GEREKİR: .

Çevre Bakanlarının " firmadan faaliyet durdurmalarını rica ediyoruz. Dinlemiyorlar." Değişleri yüzünden TAZMİNAT GEREKİR:

Bu arada, tek tük biliamadının, Danıştay kararının, hele İzmir İdare Mahkemesi önüne gelmesini,yargıçların belki direneceğini söylemelerine rağmen Yerel mahkeme direnmemiş uymuş ve iptal kararı vermişken hala Yöre köylüsünün zararının büyümesien yol açan biliminsanlarının varlığı için BUNUN İÇİN TAZMİNATA HÜKMETMEK GEREKİR:

Fırsattan istifade Firmaya yeni gelen genel müdür Bergamada Ramazanda 3 Lokantayı fakirlere açarak gelen fakirleri kamuoyuna göstererek atak yapabildiği için BUNUN İÇİN TAZMİNAT GEREKİR: Aynı genel müdür basına hukuka aykırı suç teşkil eden ilanlar vererek Basını etkilemek, içeri almak ve kamuoyunu ikna etmek istediği için ve verilen para cezalarını, bizim talep ettiğimiz kadar 54.000.000.000.-tl.sını bir ara başbakanlığa soyunan Ticaret bakanı Yalım Erez onaylamadığı için BUNUN İÇİN TAZMİNATA HÜKMETMEK GEREKİR.

Devlet, Bakanlıklar Valilik, Firma, hala, mahkeme kararlarına rağmen Kamuoyuna şu mesajı aksettirdikleri için...

Bergamadan Dikiliye doğru arazi satın alıp parsel kaydırabilirler. Yeni ÇED başvurularını yaparlar. Alman Fransız Kanadalı Bilimadamları ile bu sefer pek yaman bir ÇED yaptarlarsa, , Artık Siyanüre tuz ve şeker ve yoğurt atılmak suretiyle tehlike azaltılıyormuş. Yeniden izin verilebilir. veriyoruz," diyebilirler.Sizi yine, yine dava açmaya sürükleyebiliriz....

Veya maden ruhsatı devam ediyor.Devletimizin taahhütleri var.

ÇUŞ geliyor.Toprağı alıp Kütahyaya götürüp Etibank'a satabilirler HAYDİ BİZ YİNE KÜTAHYANIN DULKADİR KÖYÜNDE 112 NUFUSUN 56 KİŞİYE DÜŞTÜĞÜNÜ ARSENİK'İ BİLİM RAPORLARINI ORTAYA KOYAR DAVALAR AÇAR KAZANIR HALKI HAREKETE GEÇİRİRİZ. YİNE

KAZANIRIZ.Ama yine bu yorgunluk emek erozyona dur demek için BUNUN İÇİN TAZMİNAT
TALEBİMİZ KARŞILANMALIDIR:

Firma 120 işçisini ücretsiz izinli kıldığı için Ve . 120 işçiyi

ve ailelerini bağırma çağırmaya sürüklediği için Avukatın şişmanı işçi düşmanı diye sloganlı
mitingler yaptıkları için, Devlet bunlara yol açtığı için, tazminata hükmetmek gerekir.

Öte yandan Davacıların gördüğü zarar kalemlerini da sayın mahkemeyi etkilemek için ya da açıklığa
kavuşturma bakımından sıralamak isteriz.

O.AVUKAT OLARAK, BU HUKUK MÜCADELESİNİN AVUKATI OLARAK DA MESLEKİ
İTİBAR AÇISINDAN ÖNEMLE,

1. Sosyal onurları zedelendiği için,

2. İtibar kaybına uğradıkları için,

3. AVUKAT OLARAK BARO NEZDİNDE BİLGİ VERİLEREK DAVADAN ÜCRET DE

ALMAMAKLA, BUNA RAĞMEN ELDE EDİLEN HUKUK ZAFERİNİN TADINA

VARAMAMAKLA,

3. PANELLERDEN PANELLERE GİDEREK YURT İÇİ VE DIŞINDA KONFERANSLARLA

CEBİNDEN YAPTIĞI MASRAFLARLA,

HARCADIĞI MESLEKİ VE YERİNE HİÇ BİR MİLYAR LİRANINA GEÇEMEYECEĞİ

MESAİSİ İLE,

3. MÜVEKİLLERİNE KENDİLERİ GİBİ DE BİR DAVACI OLARAK ELDE ETTİĞİ

YILLARCA SÜREN HUKUK MÜCADELESİNİN SONUCU OLAN MUHKEM KAZİYEYİ

SONUÇLARINI HUKUK DEVLETİNİ AÇIKLAYAMAMAKLA,

3.çok azap çekmekle KALBİNİN DE YENİK DÜŞMESİ VE SAĞLIĞINI YİTİRMESİ İLE ,

4. işletmeciliğin toplum sağlığına aykırı olduğu, işletme sahasındaki bitki örtüsünü yok edeceği,

tarımsal üretimde meydana gelebilecek kayıpların ve zararların katlanılmaz boyutlara ulaşacağı, yer

seçiminin yanlış olduğu, uluslararası sözleşmeler gereği , bölgede çevresel etki yaratacak faaliyetler

nedeniyle yöre halkı olarak onayının alınması gerektiği halde alınmadığı, maden sahasının bulunduğu

bölgenin 1. derecede deprem kuşağında olduğu, bu nedenle olası bir depremde zehirli siyanürün toprağa

ve bitkilere sızabileceği, bir şirketin kar hırsı için yöre halkı olarak geleceklernin feda edildiği, bölgenin flora ve fauna açısından son derece zengin özelliklere sahip olduğu ve bu türlerin Bern Sözleşmesi gereği koruma altında olduğu düşüncelerini taşımaları ve bunun mahkemece de sabit görüldüğü için

5. İnsan Hakları Sözleşmenin 2. Maddesi :

“ Her ferдин yaşama hakkı kanunun himayesi altındadır. Kanunun ölüm cezası ile cezalandırdığı bir suçtan dolayı hakkında mahkemece hükmedilen bu cezanın infazı dışında, hiç kimse kasten öldürülemez. ” dediği için ve

Siyanürlü liç yöntemi ile altın maden işletmeciliği, Türkiye’den önce bir çok ülkede denenmiştir. Özellikle maden işletmeciliğinin bitiminden sonra, siyanürün çevrede yarattığı çöllerleştirici ve yok edici etkisi korkutucu düzeyde kendisini göstermiş olduğu için ve bu davacularca bilindiği inanıldığı ve bu inancın da boş bir inanç olamaması dolayısıyla . (Kıbrıs, Şili, Brezilya, Güney Afrika Cumhuriyeti, Papua Yeni Gine, Avustralya, İsveç , Fransa ve Amerika örnekleri)

6. Avrupa parlamentosunun birinci 17 Kasım 1994 tarihli toplantısında : Türkiye / Bergama ve Edremit yakınında altın madeni işletmeciliğinde siyanür içeren kimyasal maddeler kullanacak şirketlerin yakında neden olacakları çevre felaketi hakkındaki önergeyi 170 kabul, 2 çekimser oyla ve (E) 84-0410/94 sayılı kararla kabul etmiş Türkiye hükümetine çağrıda bulunduğu için

7. İzmir Valiliği yazısından da anlaşılacağı üzere , ülkeye nasıl sokulduğu bile bilinmeyen 18 ton siyanürün 3 ton test üretimi yapılmak suretiyle kullanılmıştır. 15 ton siyanür ise halen maden sahasında bulunduğu için ve . Binlerce ton dinamit patlatıldığı için. Üç ton siyanürün izinsiz kullanıldığının tespiti üzerine şirket yetkililerinin aleyhine ceza davası açılmıştır. (Bergama Sulh Ceza Mahkemesinin 199 /... sayılı dosyası) bunu davacı köylüler iyi bildiği için.

8. Sözleşmenin 8. Maddesi:

“1- Her şahıs hususi ve ailevi hayatına, meskenine, muhaberatına hürmet edilmesi hakkına maliktir.

2- Bu hakların kullanılmasına resmi bir makamın müdahalesi demokratik bir cemiyette milli güvenlik , amme emniyeti , memleketin iktisadi refahı, nizamı , muhafazası, suçların

önlenmesi,sağlığın veya ahlakın ve başkasının hak ve hürriyetlerinin korunması için zaruri bulunduğu derecede ve kanunla derpiş edilmesi şartıyla vuku bulabilir.”

Bireyin sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı olduğundan, yaşadığı bölgeye yönelik tehditler aynı zamanda bireysel yaşamında etkilemektedir. Kullanılan üç ton siyanürün nasıl bir sonuç doğuracağı henüz belli değildir. Belki bu yüzden insanlar şehirlerini terk etmek zorunda kalacaklardır. Nitekim ekte sunulu 9 Temmuz 1998 tarihli Yeniasır ve Cumhuriyet ve Milliyet ve Hürriyet ve Gazete Ege gazetelerinde konu olduğu gibi; yöre sakinleri siyanürlü toprağa gömülmek istememektedirler. Köylüler zehirli madenin çevresindeki topraklara gömülmek istememekte ve “ölürsek bizi Bergama veya başka bir yerde toprağa verin. Çünkü; siyanürle kirlenen topraklarda yatmak bize sonsuza kadar azap verir” demektedirler. Çoğunlukla köylü olan yöre halkının islami değerler nedeniyle “ölüye ve mezara” özel bir önem attikleri bilinmektedir. Bu alanlara yönelik olası yada potansiyel bir tehlikeyi doğrudan doğruya bireysel yaşamlarına yönelik bir tehdit olarak algulamakta ve rahatsızlık duymaktadırlar. İşte bunun için.

9.Bütün bu yargısal gelişmelere karşın , altın madeni kapatılmamış , işlemleri durdurulmamıştır. Bu durumda mahkeme kararlarının bir anlamı kalmamıştır.Sözleşmenin 6. Maddesinde anılan adil yargılama ; hükmün infazı/ yerine getirilmesi aşamasını da kapsamaktadır. Oysa anılan mahkeme hükümlerinin yerine getirilmesi , devlet görevlilerinin tutumu nedeniyle mümkün olamamaktadır.

10.Aslında mahkeme kararlarının da pek uygulanmaması Türkiye’de sık karşılaşılan bir olgudur. Termik santraller ile ilgili mahkeme kararının , Bakanlar Kurulu kararı ile uygulanmayacağının duyurulması , bireylerin devletten yada kamu kuruluşlarından mahkeme kararına dayalı alacaklarını infaz edememesi mahkeme kararı ile görevine geri dönen kamu görevlilerinin , göreve döndükleri gün yeniden görevden alınmaları örneklerinde olduğu gibi.

Bu da hukukun işlevsizliğinde, hak arama hürriyetinin fiilen işlememesinden kaynaklanmaktadır. İşte bunun için.

11.Sözleşmenin Ek 1.Protokol 1. Maddesi : “Her gerçek veya tüzel şahıs mallarının dokunulmazlığı hakkına / mülkiyetine saygı gösterilmesi hakkına sahiptir. Kamu yararı nedeniyle ve yasa ve uluslararası

hukukun genel ilkeleriyle öngörülen koşullar dahilinde olmadıkça hiç kimse mülkiyetinden yoksun bırakılamaz.”

Yukarıdaki hükümler, devletlerin, mülkiyet hakkının genel yarara uygun olarak kullanılmasını düzenlemek , ya da vergilerin ya da başka katkıların ya da para cezalarının ödenmesini sağlamak için gerekli gördükleri yasaları yürürlüğe koyma hakkına halel getirmez.”

Yukarıda anlatıldığı üzere üç ton siyanür kullanılmış olup , 15 ton siyanür altın arama şirketinin depoların da bekletilmektedir. Muhtemel sızma halinde tarım arazilerinin çok büyük oranda zarar göreceği gördüğü, dedikodusu bilimsel mümkünatı ile değer kaybına uğrayacağı tarlaların satılmayışı, fiyatlarının düşmesinden bellidir.

Ayrıca Bergama, tarihi ve turistik yönleri ile çok önemli bir konumdadır. Siyanürün toprağa sızması halinde, bölgenin zehirli toprağa sahip olduğu duyulacak , turist akışı duracak, ticari faaliyetler zarar görecektir. Ki yöre insanı olan davacıların bundan zararlandıkları apaçık ortada olduğu için.

12. Davacıların Boğaz köprüsü gibi çok sayıda eyleme gece yarları kalkıp buluşup o kadar mesafelere gidip masraflar edip bu hakı davalarını kazanıncaya kadar verdikleri maddi ve manevi giderin inkarı devletin hukukun yargının aklın hayataın akaişinin inkarı olur görüşünde olduğumuz için

Sonuç Olarak : Yukarıda açıklanan nedenlerle muhkem kazıye sonrası 60 günlük süre içinde 100.000.000.-TL MADDİ VE sembolik olarak ÇOK DAHA ÜZÜLMELERİMİZE RAĞMEN 1.000.000.000. tı olmak üzere toplam 1.100.000.000.- sının tam yargı davamızda lehimize OLARAK karara bağlanmasını, gördüğümüz bu zarar bedelinin T.C çevre Bakanlığına ödetilmesine DURUŞMA GÜNÜ VERİLİP TEBLİĞİNE ve yargılama gider ve Avukatlık Ücretinin karşı tarafa yükletilmesine karar verilmesini saygılarımızla talep ederiz.

Davacı vekili

Av. Senih ÖZAY

BİZCE OLAY, TALEBİMİZ ANLAŞILMIŞTIR.

2. Şimdi kendi özel yargılamamıza gelelim ;

a. Biz 68 köylü müvekkilimiz ve Savunma OLARAK MAHKEME KARARLARINA UYMAK GEREK YOKSA O TOPLUM ÇÜRÜR DEDİK...

b. Kim uygular ilamları diye kendi kendimize sorduk. Başbakanlık ve Bakanlıklar yani Başbakan ve Bakanlar dedik.

c.İhtar ettik... Bizi uyutacaklarını sandılar.

d.Dava açtık ;

aa.Mesut Yılmaz dedi ki ; “ Başbakan olarak şahsen sorumlu olamam. Dava Başbakanlığa karşı açılmalıdır. Önce bir İhtar yapılmalıdır.((Cevap veriyoruz.... Önce ilama uyulması yollu ihtar çekmişizdir. Dosyada mevcuttur. Öte yandan Başbakanlık kadar Başbakanın da sorumluluğu vardır diyen yargıç arıyoruz... Temyizimizin amacı da bu ... Bulamazsak da bakarız yola devam ederiz, Strasbourga gideriz gittik, oradayız. Orada da bulamazsak, Allah mı deriz bakarız.)

bb.İmren Aykut dedi ki, “ Davayı 68 kişi beraberce açamamalıdır. (Cevap veriyoruz.. 68 ayrı dava daha çok halkı uyutur)

Çed Yönetmeliği daha sonraki bir tarihte çıkmıştır.... Bunlar (Firmalar) masumdur. (Cevap veriyoruz. Türkiye'ye çevre mevzuatı geç geldi. O arada onlar Enerji bakanlığından izin almışlardı. Çevre Bakanlığı onlara zarar verebilme özel imtiyazını tanımalıdır. Yok yok...)

Çevre bakanlığına sorulan sadece ve sadece bi,r görüştür, görüşçüktür. (Cevap veriyoruz. Çevre bakanlığı işlemlerine görüş deyiş durmamalıdır. Danıştay bile bu yolda senin işlemlerin görüş filan değil adam gibi işlemdir dedi İctihat yarattı.) Yansıma yolu ile manevi tazminat olmaz. (Cevap veriyorum. Bunu yargıtaydan öğrendiklerini iddia ediyorlar.. Halbuki Genel Kurmay başkanı Doğan Güreş ben kadınlar gibi mini etek giyeceğim gibi bir laf edince dava açan kadın ve kadın örgütlerinin tazminat talebinde yargıtay bir adamın bir kadının genel kurmay başkanı emeklisinin böyle laflar edebilmesini üst norm olarak saptayınca davacılar bunun, bu lafın değip değmediği açısından yansıma sözcüğünü bulmuştu, bence yanılyormuyum siz söyleyeceksiniz... Yoksa mahkeme kararı bize vız gelir diyenlere değil tazminat Anayasamız 138 /4 ve TCK 146. Maddeye göre İdam cezasından bile söz edilebilir.)

T.C ‘ de herkes dava açabilir ama o zaman (Cevap veriyorum; Prof Dr. Y ıldırım Uluer diyor ki “ yahu herkes dava açacak “ lafı denenmiş bulunmuş bir laf değildir.)

cc. Halil İbrahim Özsoy , Biz Çevre Bakanına sorduk Tamam dedi. (Cevap veriyoruz. Mahkeme kararından sonra çevre bakanına sormayacak mahkeme kararına uyacak.)

çç.Yaşar Topçu ; Çevre Bakanı bize hiç yazı yollamadı. (Cevap veriyoruz. İzmir Bayındırlık Müdürlüğü inşaat izinlerini veren, Çevre bakanlığına ilk yazıyı yazan bu

idari davaları yaratan olarak bayındırlık bakanlığına bağlı değil de Dışişleri Bakanlığına bağlı imiş.)

dd.Cumhur Ersümer ; Biz mahkemeye verilmedik... (Bu yanıt ya da bu yolda sağda solda Bu köylüler çevre bakanlığı sağlık bakanlığı Orman bakanlığa aleyhine dava açıp duruyorlar amma asıl Enerji Bakanlığı aleyhine arama izini için niye dav açmıyorlar ‘ deniliyor... Birincisi Bu arama izinleri verileli çok olmuş.. İkincisi aramaya devam diyoruz bşiz de biz maden bulduktan sonra işletilmesi için madencilikten daha kimyacılık olan tehlikeli olan altın madenciliği için izinler aleyhine yargıya başvuruyoruz ve davaları kazanıyoruz. Enerji Bakanlığı da mahkeme ilamını görünce duracaktır.)

ee.Erol Çakır ; İnşaat ruhsatı istenince bayındırlık Bölge Müdürlüğümüz Çevre bakanlığından ne diyorsunuz diye sordu... (İyi yapmışlar sormak iyidir . Ancak soruya gelen yanıtta ve ve o yanıtın mahkemece iptalinden sonra **BEN MAHKEME MKARARTINA UYARIM DENECEKL O KADAR BAŞKA ŞEY İSTEYEN YOK...** Bu olacak bir gün bu memlekette... Hiç kimse kıvırtamayacak.)
Zarar da görmediler : (Buna cevap vermem. Utanırım.)

Sayın yerel yargıcın gerekçesine bakalım ;

‘Bu davayı açmaya davacıların hakları vardır.

Husumetler doğrudur. (cevap veriyoruz, Evet doğrudur.)

Ekonomik araştırmaları yaptık. (cevap veriyoruz, Evet doğrudur.)

Av.Senih Özayın tek başına açtığı dava dosyasını celbettik. ;

O davada hukuki yararı yok denmiş, (Bir Avukat 10 yılını bir tek dava dosyasına vermiş,,, yöre insanı da olarak davada davacı vekili olarak yer almakla yetinmemiş, davacı da olmuş,

Bu Avukatın bu davayı açmada hukuki yararı yoktur dendi mi bu Avukat susar ...

Heman Tarihe havale eder....)

yansıma yolu ile tazminat olmaz denmiş, (Genel Kurmay Başkanı veya emeklisi değiliz ki biz)

Karar da uygulanmıştır. (Arkaya dolanmayı sayın başbakan Ecevit kimden öğrendi bilemeyiz ancak, Profesör Ülkü Azrak beyin muhteşem mütalaasını ekte sunuyorum. Sayın 5 yargıç okursa 68 köylü davacı sadece mutlu olacaklardır.)

Çevre Bakanlığının Bayındırlık Bakanlığına yazı yazmadığı gözlenmiştir. (Doğru değil hem yazmışlardır ve hem İzmir Bayındırlık Bölge Müdürlüğünü kendi örgütü görmeyen bir bakanlığa ben bir şey diyemem.)

İdare mahkemesi kararları tashihi karar sonrası kesinleşmeden tazminat davalarının açıldığı belirlenmiştir. (Benim hukuk kültürümle Yürütmeyi durdurma kararı iptal kararı, onama kararının bile önemli olmayıp tashihi kararın önemli olduğunu bunun gayrimenkullerin aynına ilişkin davalarda gözlendiğini İdare hukukunda olmadığını nasıl anlatabilirim.2577 sayılı İYUK ‘ nunun 28. Maddesini nasıl unutturum? Sayın Demirel’e bu aşamadaki elde e dilen altınları gösterme gösterisini nasıl hukuki bulabilirim ?)

Mahkeme kararlarına uyulmaması kişisel sorumluluk doğurur, Kasıtlı davranışın varlığının kabulü zorunludur. Ki manevi tazminat karar altına alınmalıdır. (cevap veriyoruz, Evet doğrudur)

Ancak olayımızda şartları yoktur. (cevap veriyoruz. VARDIR: YARGITAY GÖRMELİDİR VAR ‘ I)

Çünkü Çevre Bakanlığı diğer bakanlıklara mahkeme kararını yollamıştır. İlam doğrultusunda gerekli işlemlere başlanmıştır. ‘ (Bıkkınlıkla cevap veriyoruz. Devletin siyasi ya da bürokratik ajanlarının seçimlerle denetlenmesinin dışında, yanında hukukla de denetlenmesi, bu memlekete gelemese bu ülkenin de ikiz hukuk kuleleri yıkılır., Ben bunu bilir düşünürüm.)

Sonuç olarak ;

Bizim bu davamız Ülkenin yüksek ajanlarının kişisel olarak 68 davacıya 68 milyar lira tazminat vermesi değildir. Devlet 68 milyarı verirse hukuka aykırılık içinde olduğunu kabul etmiş olacak... Hangi devlet bu itirafa kalkışabilir. Böyle Devlet nerede var? Olur mu böyle Devlet veya Yönetici.. ? Devlet dediğin 18 kişi mi saldırdı kendisine cevap olarak onları yakalamak yargılamak ve en fazla müebbet hapis cezası yerine, 180 milyon kişiye saldırır. Ve 18 kişiye terörist denir de 180 milyon kişiye saldıran terörist denmez de Hür denilir.)

Bu nedenle gerçekten bu dosya Türkiye’de önemli bir dosyadır. Halk ayaktadır. Sivil itaatsizdir. Hukuk yapmışlar becermişlerdir. Bilim ve sonrası yargı organı HAYIR demiştir.

Bu yargı kararına uymamanın hesabı bu ülkede görülemezse hiçbir yargıç uyuyamamalıdır, Çocuklarının yüzüne bakamamalıdır.

Ben susuyorum

Yüksek Yargıtay konuşmalıdır.

Av. Senih ÖZAY